

Hej med jer

Her er første udgave af friends**Update**, så I kan holde jer update med hvad der sker i foreningen.

Åben Friends

Åben Friends er vores måde at holde foreningen i gang. Vi mødes på Horne Efterskole og spiser pizza, snakker om foreningens arbejde og planlægger nye aktiviteter. Mange af os har rødder i XP (horneXPerience), som er Horne Efterskoles kulturlinje, der hvert år tager på studietur ned til KaraSeco i det nordvestligste Tanzania. XP præsenteres også ofte som XPand Your World. 3 uger, hvor eleverne går i skole med deres best friend, tager på ture, homestay, spiller fodbold (og taber) og den sidste uge besøger masai i området omkring Ngorongoro. I 2024 boede vi for første gang hjemme hos en masai-stamme og fulgte deres liv et døgn. Det var første gang masai-stammen havde hvide mennesker sovende i deres boma. Vildt spændende.

Hvorfor Friends?

Friends of Karaseco hedder oftest bare **Friends**, og foreningen blev startet i 2020 som reaktion på coronaen. Coronaen havde lukket skolen og sendt både elever og lærere hjem på ubestemt tid. Når lærere i Tanzania ikke er på arbejde, får de ingen løn. Og der er ingen understøttelse. I hvert fald ikke så langt ude på landet, som Karaseco ligger.

Uden løn ingen mad, og derfor startede vi 1.5.2020 Friends og samlede ind til at sende en månedsløb til hele personalet på skolen. Det var en fantastisk start.

Da coronaen fortog sig, og skolen kom i gang igen, var mange af eleverne forsvundet. Folk havde ikke råd til at sende deres børn i skole. Derfor spurgte skolen os, om vi kunne oprette sponsorater, så vi tog ansvar for børn, der ellers ikke ville have råd til at komme videre med deres uddannelse. Karaseco er en secondary school, altså fortsættelsen af primary school, som dækker 1.-7. klasse. Secondary school dækker 8.-11. skoleår, svarende til afslutning af folkeskolen plus de første år af gymnasiet i vores system. Du kan så gå to år yderligere i secondary school (form 5 og 6), hvis du vil på universitetet. Så, oversat til vores system, kvalificerer secondary school form 1-4 til optagelse på professionsbacheloruddannelser (lærere og sygeplejersker mm), mens form 5 og 6 er nødvendig for en universitetsbachelor.

Hvorfor hjælpe Afrika?

Mange er vokset op med en fornemmelse af, at Afrika er et fattigt og underudviklet kontinent, som konstant har brug for hjælp. Og måske også en fornemmelse af, at hjælpen ofte falder i de forkerte lommer. Det gjorde det nemt for den danske regering at om dirigere penge, det var øremærket til Afrika, til Ukraine, da krigen brød ud i 2022.

- Ukraine er tættere på os.
- Ukrainere ligner os mere.
- Ukraine er i forvejen et velfungerende land.

Og Danmark var ikke de eneste land, der tænkte sådan. Det betød, at Afrika blev ladet i stikken, hvad angår fastholdelse af hjælpeprogrammer. Der er en masse storpolitik i disse emner, fordi Afrika stadig er utrolig rig på ressourcer, som Kina, Rusland og USA/Europa er interesseret i. Men storpolitik og hjælpeprogrammer arbejder tit i hver sin retning.

Friends er hverken storpolitik eller kæmpe hjælpeprogrammer, men springer ud af, at vi på Horne Efterskole i 2005 besluttede at lave en anderledes 10. klasse, som skulle ud i verden. Og det blev til XP med Nigeria som destination. I Nigeria boede vi langt ude i bushen, hvor der var stegende hedde, knastørt og 3 km til vand. Eleverne brugte dagligt lektielæsningsstid for at gå de 3 km med plastikspande på hovedet for at hente vand. Og da vi havde besøgt skolen et par år, begyndte følelsen af uretfærdighed og ulige livsvilkår at banke på. Vi lavede kampagnen 'Det er så let for os... at gøre det lettere for dem'. Og så begyndte vi at engagere Horne i at hjælpe. Fordi folkene dernede var blevet vores venner.

Det samme skete, da vi i 2010 var nødt til at droppe Nigeria og flytte XPs destination til Tanzania. Boko Haram var på krigsstien og gjorde det risikabelt at være hvid. Og da vi første gang landede på KaraSeco i 2011, så vi, at også her gik eleverne langt for at hente vand i tørketiden, men klarede sig med regnvand i regntiden. Og hurtigt voksede ideen frem om at alliere sig med Grundfos og få en stabil vandboring, drevet af solenergi. Hvordan det gik, kan du læse om i næste karasecoNews.

Pointen er, at kernen i Friends er venskab. Var XP landet i Albanien, havde resultatet sikkert været det samme. Du kan ikke være venner, og så se din ven slås for dagligt vand, mens du selv lever i luksus. Derfor er **sharing** et af nøgleordene i XPs tænkning.

På turen i 2024 kom to kvinder over til Trine og mig. Den ene, Frida, talte kun swahili og den anden skulle oversætte. Frida fortalte, at hun arbejder som kok på skolen og er enlig mor til 3 børn. Den ældste, Dorica, er 14 og lige startet på Karaseco i form1. Frida blev skilt fra en voldelig mand i 2014 og har klaret de 3 børn alene siden da. Men fordi hun kun tjener 100.000 Tsh om måneden (270 danske), og det koster 1.400.000 om året at være elev på skolen, hænger hendes økonomi ikke længere sammen. Enten må hun droppe drømmen om uddannelse for sine børn, eller tage mod til sig og spørge om hjælp hos de hvide, som kører bus, drikker cola og har fint tøj.

Og selvom vi ikke hjælper flere hundrede - eller måske netop fordi vi ikke hjælper flere hundrede - har det at kunne hjælpe Dorica og hendes mor enorm stor betydning. Det føles ganske enkelt godt at hjælpe mennesker på kanten af fattigdom.

Så selvfølgelig sagde vi ja.

20 laptops

Ved siden af sponsorbørn har **Friends** fra starten også ville støtte ITundervisning.

Skolen har med mellemrum fået en bunke gamle stationære PC'er doneret. Også fra Horne. Det har været både godt og skidt. For de gik ret hurtigt i stykker, og står nu i en kæmpe bunke lange den ene væg af deres ITlokale.

Rigtig meget er sket siden da. Blandt andet er mobilene blevet hver mands eje - også i Tanzania. Og selvom det kunne være smart at bruge mobiler i undervisningen, forbyder tanzanisk lovgivning mobiler i skoler.

I januar i år skrev skolens forstander, Yusto Bwatota, og spurgte om vi kunne donere 10 bærbare, så de kunne få gang i ITundervisning. De beregnede at 10 bærbare kunne servicere 30 elever. 3 om hver! Men med 400 elever på skolen er behovet langt større. Derfor donerede vi 20. De første 10 ville sandsynligvis ende hos lærerne.

Og så kan man diskutere, om det er fair, at de lander hos lærerne. For det var jo til eleverne. Men hvis ikke lærerne har en PC, kommer de aldrig til at undervise i IT. Så vi er nødt til først at udruste lærerne for at de så kan lære eleverne. Hos os kunne man sagtens forestille sig, at eleverne vil lære IT hurtigere end lærerne. Og det samme dernede. Tanzanisk hiearki foreskriver bare, at den voksne kommer før børnene. Og skal lærerne være lærere, kræver det at lærerne har midlerne til at kunne undervise.

Marts 2025

Vi har penge til at kunne donere flere bærbare, men vi afventer, at de kommer i gang med de første 20, ligesom vi også lige gerne vil se status med egne øjne, når vi er dernede i marts.

Vi vil også gerne generere et videomateriale, som vi kan bruge derhjemme i **Friends**. Vi har spurgt, om vi kan få et par elever til at tage videoer og sende hjem på WhatsApp, men i Tanzania er det forbudt at have mobiler i skoler, så det vil være lærere, der hjælper os med videoer. Deres vinkel er bare meget mere formel - ligesom gamle læreres (læs: mine) videoer er det herhjemme 😊

Nye sponsorelever

Og så skal vi også have 6 nye sponsorelever som afløsning for det første hold, som blev færdige i december 2024.

- Og gerne flere end 6.

Men vores økonomi skal kunne følge med, både til sponsorbørn og ITudstyr. Så derfor har vi brug for, at **Friends** vokser.

Indsamlingsnævnet

Det er ikke nemt at få tilladelse til indsamling i Danmark. Indsamlingsnævnet er søde og rare, men de har enormt skrappe og restriktive rammer for en indsamling.

I forbindelse med fornyelse af vores indsamlingstilladelse for 2025 har Indsamlingsnævnet bedt os om at ændre formuleringen på hjemmesiden, så det ikke ser ud som, at vi har 3 indsamlinger i gang samtidig. En indsamlingstilladelse gives til én indsamling ad gangen. Altså, at vi ikke må skrive, at man kan støtte **Friends** ved enten at tage ansvar for et sponsorbarn, støtte IT eller støtte vand. Opdelingen har været den samme lige fra foreningens start, men nu var der altså en medarbejder, som synes det kunne læses som 3 indsamlinger.

Det betyder, at man som bidragsyder ikke længere kan tage ansvar for et barn og følge det alle 4 år. Ærgerligt.

I stedet er alle sponsorbørn foreningsbørn, som foreningen har ansvar for. Selvfølgelig kan man stadig støtte i 4 år, og man kan også godt have et særligt forhold til en af sponsoreleverne. Men ikke sådan, at det så at sige er 'mit barn'. Ærgerligt.

Jeg tænker, at vi skal bruge lidt tid på at udvikle en mulighed for 'fadderskab' (det, vi kalder for sponsorbørn), men at indbetalinger så går via banken i stedet for MobilePay. Mere herom senere.

Hvordan kan du hjælpe

Det betyder, at du hjælper ved at indbetale det, du vil støtte med, på MobilePay 565688, og så bruger vi pengene til det projekt, der til enhver tid står øverst på skolens prioriteringsliste. Det kan veksle mellem IT, sponsorbørn og måske en dag igen vand.

Næste Åben Friends og generalforsamling

Næste møde i **Friends** er mandag 28. april kl 18 på Horne. Det er samtidig generalforsamling, hvor vi gennemgår 2024 og ser fremad. Kom og vær med. Rigtig meget af foreningens arbejde besluttet af dem, der dukker op til Åben Friends, fordi vi tror, at man kommer længst med projekter, man selv brænder for.

Så, velkommen på Horne 28.4 kl 18.

☺ Carsten, Friends of Karaseco